

2026Z20023

(ingezonden 25 september 2026)

Vragen van het lid Al Biyati (FVD) aan de ministers van Justitie en Veiligheid en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over het rapport 'Achter de façade - Strategische normalisering vanuit de rechts-extremistische beweging'

Bent u bekend met het rapport “Achter de façade” van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) en de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) van september 2026?

Wie geeft opdracht tot het schrijven van rapporten zoals “Achter de façade”?

Hoe verklaart u de titel van dit rapport geschreven door de AIVD en NCTV?

Erkent u dat het onwenselijk is wanneer inlichtingendiensten oordelen over het gedachtegoed van democratisch gekozen politieke partijen?

Op welke wijze heeft de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten toezicht gehouden op de activiteiten van de AIVD die aan dit rapport ten grondslag liggen?

Wat is precies het onderscheid tussen “uiterst rechts” en “rechts-extremistisch” en “extreemrechts”?

Waarom definieert het rapport het eerste begrip niet, terwijl het een wezenlijke rol speelt in het rapport?

Bent u bekend met de definitie van extreemrechts volgens vooraanstaand politicoloog en radicaal-rechts-expert Cas Mudde?

Indien het antwoord op vraag acht bevestigend luidt, ziet u een verschil tussen deze definitie en die van de AIVD en hoe verklaart u dit verschil?

Welke objectieve criteria hanteren AIVD en NCTV om een politieke partij, beweging of persoon als “uiterst rechts” te kwalificeren?

Wie stelt deze criteria vast?

Onderschrijft u dat pleiten voor een streng migratiebeleid, asielstop, beperking van gezinshereniging of het stimuleren van vrijwillige terugkeer legitieme politieke standpunten zijn?

Het rapport erkent dat “remigratie” ook een officiële term is voor vrijwillige terugkeer; hoe voorkomt u dat politici of burgers die het woord in die betekenis gebruiken, in de perceptie op

één lijn worden gesteld met “rechts extremisten”?

Bent u bekend met het feit dat Nederland al jarenlang een remigratiewet heeft, uitgevoerd door de SVB, met een remigratie-uitkering en remigratievoorzieningen?

Waarom worden “conservatieve” opvattingen over man-vrouwverhoudingen, nationale tradities of kritiek op diversiteits- en inclusiebeleid in dit rapport genoemd als aanknopingspunten voor "rechts-extremisten"?

Deelt u de opvatting dat eerdergenoemde “conservatieve” opvattingen op zichzelf niet extremistisch zijn?

Hoe verhoudt de passage over discussies rond "een neutralere benadering van christelijke feestdagen" zich tot het recht van burgers en politici om zich zonder stigma voor het behoud van tradities uit te spreken?

Deelt u de zorg dat een rapport van inlichtingendiensten dat politieke uitspraken in verband brengt met normalisering van extremisme een “chilling effect” kan hebben op het vrije debat?

Erkent u dat het rapport zélf vaststelt dat Nederland door migratie daadwerkelijk demografische veranderingen doormaakt en dat burgers “oprechte zorgen” hebben?

Waarom baseert het rapport zich mede op publicaties van organisaties met een uitgesproken activistisch profiel, zoals Hope not Hate en Center for the Study of Organized Hate?

In het persbericht van 22 september 2026 stellen de AIVD en de NCTV dat het “van groot belang [is] dat het niet normaal wordt om te spreken over bijvoorbeeld remigratie zonder te weten wat rechts-extremisten hiermee eigenlijk bedoelen” - is het wenselijk dat een inlichtingen- en veiligheidsdienst aangeeft onder welke voorwaarden het gebruik van bepaalde woorden in het publieke debat als normaal mag gelden?

Hoe heeft de omschrijving van (rechts) extremisme bij de AIVD en NCTV zich de afgelopen 20 jaar ontwikkeld?

Onderkent u dat een verschuiving van de betekenis van "extremisme" als gevolg kan hebben dat burgers onterecht tot extremist worden verklaard?

Kunt u bevestigen dat het de regering, AIVD of NCTV niet toekomt voor te schrijven welke woorden burgers mogen gebruiken? Zo nee, kunt u dan een officiële taboe-lijst publiceren met woorden die niet meer gebruikt mogen worden?

Deelt u de opvatting dat inlichtingen- en veiligheidsdiensten zich uiterst terughoudend moeten opstellen bij het duiden van het reguliere politieke debat, omdat zij anders het risico lopen de indruk te wekken bepaalde politieke partijen te bevoordelen ten opzichte van andere?

Hoe voorkomt u dat opvattingen die jarenlang deel uitmaakten van het reguliere politieke debat en van verkiezingsprogramma's achteraf in de publieke perceptie als gevaarlijk worden bestempeld door een rapport van veiligheidsdiensten?

Intimidatie en bedreigingen zouden volgens dit rapport leiden tot "zelfcensuur", maar erkent u dat door dit rapport van de AIVD en NCTV eveneens kan leiden tot zelfcensuur omdat burgers bang worden onterecht als "extremist" te worden aangemerkt?

Erkent u dat men eerst een a priori vaststelling van het begrip "normaal" moet hebben, voordat er überhaupt gesproken kan worden over "normalisering"?

Hoe voorkomt u dat gewone burgers die zich kritisch uitlaten over migratie zelfcensuur gaan toepassen uit angst om als "extremist" te worden gezien?

Hoeveel fte heeft het schrijven en publiceren van dit rapport gekost?

Op welke wijze is gebruikgemaakt van kunstmatige intelligentie om dit rapport te schrijven?